

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Архангай аймгийн Байгаль орчин аялал жуулчлалын газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: АРА-2024/219/-НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.open.audit.mn
Архангай аймаг
2024 он

Дарга, Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа
Утас: 7033-3141

Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn

Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар
Утас: 7033-2860

Цахим хаяг: Nerguibaatard@audit.gov.mn

Аудитор Л.Соёлмөнх
Утас: 7033-3019

Цахим хаяг: Soyolmunkhl@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АРХАНГАЙ АЙМАГ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Нутгийн захиргааны ордон, А корпус, 2 дугаар баг,
Эрдэнэбулган сум, Архангай аймаг, 65139.
Утас/Факс: (976) 7033 3141,
Цахим шуудан: arkhangai@audit.gov.mn

2024.02.07 № 05

танай _____-ны № _____-т

АРХАНГАЙ АЙМГИЙН БАЙГАЛЬ
ОРЧИН АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН
ГАЗРЫН ДАРГЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ
ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ
Ч.БАТНАЙРАМДАЛ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Архангай аймгийн Байгаль орчин аялал жуулчлалын газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Архангай аймгийн Байгаль орчин аялал жуулчлалын газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тус байгууллагын төсөв захирагч нь Архангай аймгийн Засаг даргын 2023 оны 06 дугаар сарын 07-ны өдрийн Б/25 тоот захирамжаар даргын үүргийг түр орлон гүйцэтгэгчээр томилогдон ажиллаж байна. Сүүлийн 3 жилийн дотор байгууллагын удирдлага 7 удаа солигдсон байна.

Аудитын гол асуудал

Монгол Улсын Засгийн газрын 2022 оны 107, 489, 491 дүгээр тогтоол, 2023 оны 241 дүгээр тогтоол, Архангай аймгийн Засаг даргын А/74 дүгээр захирамжийн дагуу төрийн албан хаагчдын цалингийн хэмжээг шинэчлэн тогтоосонтой холбоотой цалингийн сан 72.6 хувиар нэмэгдсэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тус байгууллага нь 2023 онд гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 15 үндсэн зорилтын хүрээнд 49 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, дэвшүүлсэн зорилт, төлөвлөсөн

арга хэмжээний хэрэгжилтийг ханган ажиллаж, аймгийн Засаг даргаас **91.4** хувиар үнэлжээ.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй ба үүнд ямар нэг төрлийн баталгаажуулах дүгнэлт гаргаагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

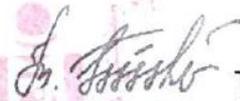
Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Т.БАЙГАЛМАА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,526,150.00	11,127,700.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	1,526,150.00	11,127,700.00
35400	Хангамжийн материал	1,526,150.00	11,127,700.00
35410	Бичиг хэргийн материал	0.00	508,000.00
35420	Аж ахуйн материал	1,526,150.00	6,970,700.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	0.00	3,600,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	0.00	49,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	151,342,597.14	161,627,255.58
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	151,342,597.14	161,627,255.58
39200	Биет хөрөнгө	140,062,597.14	150,587,255.58
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	21,122,629.40	21,122,629.40
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-14,089,249.40	-17,305,585.40
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	127,193,615.00	127,193,615.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-91,193,615.42	-109,790,281.98
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	34,725,900.00	54,299,900.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-18,704,277.44	-26,025,566.39
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	12,376,864.00	58,116,864.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-10,805,678.34	-13,213,061.47
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	98,924,334.00	98,924,334.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-19,498,924.66	-42,746,591.58
39217	Ном	11,000.00	11,000.00
39300	Биет бус хөрөнгө	11,280,000.00	11,040,000.00
39301	Программ хангамж	1,500,000.00	1,500,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,020,000.00	-1,260,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	10,800,000.00	10,800,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	152,868,747.14	172,754,955.58
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	152,868,747.14	172,754,955.58
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	152,868,747.14	172,754,955.58
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	210,736,397.50	210,736,397.50
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	210,736,397.50	210,736,397.50
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	-64,468,363.64	-44,582,155.20
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	56,686,326.95	-64,468,363.64
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-121,154,690.59	19,886,208.44
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	6,600,713.28	6,600,713.28
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	152,868,747.14	172,754,955.58

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,220,249,134.00	1,366,592,100.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	11,685,684.00	37,300,000.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	11,685,684.00	37,300,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	11,685,684.00	0.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	175,000.00	0.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	11,510,684.00	0.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	0.00	36,300,000.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	0.00	1,000,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,208,563,450.00	1,329,292,100.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	8,657,750.00	22,230,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	8,657,750.00	0.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	0.00	22,230,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,199,905,700.00	1,307,062,100.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,199,905,700.00	1,307,062,100.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,245,561,862.05	1,346,705,891.56
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,245,561,862.05	1,346,705,891.56
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,162,093,032.85	1,248,432,899.45
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	469,197,320.10	972,912,786.39
210101	Үндсэн цалин	378,781,038.82	573,650,311.73
210102	Нэмэгдэл	47,693,584.28	285,061,333.21
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	31,375,500.00	32,219,109.00
210104	Урамшуулал	11,347,197.00	81,982,032.45
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	58,557,122.64	123,718,409.50
210201	Тэтгэврийн даатгал	40,044,160.41	84,550,501.49
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,697,511.87	9,877,827.22
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,758,009.98	7,904,661.90
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	914,312.36	1,944,124.54
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,143,128.02	19,441,294.35
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	10,116,949.06	10,218,041.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	509,818.34	958,435.00
210302	Түлш, халаалт	8,873,086.72	8,873,086.00
210303	Цэвэр, бохир ус	734,044.00	386,520.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	68,629,734.09	23,666,591.00
210401	Бичиг хэрэг	2,152,400.00	6,054,100.00
210402	Тээвэр, шатахуун	8,716,900.00	13,073,200.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,443,850.00	1,266,410.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	195,000.00	330,900.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,107,900.00	2,941,981.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	55,013,684.09	0.00
2105	Нормативт зардал	0.00	9,785,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	0.00	9,785,000.00

2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	3,174,920.00	29,020,139.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	2,285,000.00	0.00
210604	Урсгал засвар	889,920.00	29,020,139.00
2107	Томилолт, зочны зардал	726,000.00	10,045,800.00
210702	Дотоод албан томилолт	726,000.00	10,045,800.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	483,738,509.00	10,335,791.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	483,213,797.00	9,332,400.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	150,000.00	297,675.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	234,056.00	173,516.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	33,000.00	33,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	0.00	450,000.00
210807	Газрын төлбөр	40,956.00	49,200.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	66,700.00	0.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	67,952,477.96	58,730,341.56
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,282,750.00	3,701,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	59,669,727.96	55,029,341.56
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	83,468,829.20	98,272,992.11
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	65,256,634.00	42,869,660.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	4,845,534.00	0.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	56,297,400.00	20,070,900.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	4,113,700.00	22,798,760.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	18,212,195.20	55,403,332.11
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	18,212,195.20	55,403,332.11
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	-25,312,728.05	19,886,208.44
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	95,841,962.54	0.00
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	95,841,962.54	0.00
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	-121,154,690.59	19,886,208.44

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,208,738,450.00	1,329,292,100.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	175,000.00	0.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	175,000.00	0.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	175,000.00	0.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	175,000.00	0.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,208,563,450.00	1,329,292,100.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	8,657,750.00	22,230,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	8,657,750.00	0.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	0.00	22,230,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,199,905,700.00	1,307,062,100.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,199,905,700.00	1,307,062,100.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,130,988,450.00	1,300,278,100.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,130,988,450.00	1,300,278,100.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,047,519,620.80	1,202,005,107.89
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	469,197,320.10	972,912,786.39
210101	Үндсэн цалин	378,781,038.82	573,650,311.73
210102	Нэмэгдэл	47,693,584.28	285,061,333.21
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	31,375,500.00	32,219,109.00
210104	Урамшуулал	11,347,197.00	81,982,032.45
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	58,557,122.64	123,718,409.50
210201	Тэтгэврийн даатгал	40,044,160.41	84,550,501.49
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,697,511.87	9,877,827.22
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,758,009.98	7,904,661.90
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	914,312.36	1,944,124.54
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,143,128.02	19,441,294.35
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	10,116,949.06	10,218,041.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	509,818.34	958,435.00
210302	Түлш, халаалт	8,873,086.72	8,873,086.00
210303	Цэвэр, бохир ус	734,044.00	386,520.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	13,616,050.00	27,473,841.00
210401	Бичиг хэрэг	2,152,400.00	6,999,100.00
210402	Тээвэр, шатахуун	8,716,900.00	15,835,950.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,443,850.00	1,266,410.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	195,000.00	425,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,107,900.00	2,947,381.00
2105	Нормативт зардал	0.00	9,785,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	0.00	9,785,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	3,284,920.00	32,015,439.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	2,285,000.00	616,000.00
210604	Урсгал засвар	999,920.00	31,399,439.00
2107	Томилолт, зочны зардал	726,000.00	10,045,800.00

210702	Дотоод албан томилолт	726,000.00	10,045,800.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	483,738,509.00	10,335,791.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	483,213,797.00	9,332,400.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	150,000.00	297,675.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	234,056.00	173,516.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	33,000.00	33,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	0.00	450,000.00
210807	Газрын төлбөр	40,956.00	49,200.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	66,700.00	0.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,282,750.00	5,500,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,282,750.00	5,500,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	83,468,829.20	98,272,992.11
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	65,256,634.00	42,869,660.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	4,845,534.00	0.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	56,297,400.00	20,070,900.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	4,113,700.00	22,798,760.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	18,212,195.20	55,403,332.11
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	18,212,195.20	55,403,332.11
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	77,750,000.00	29,014,000.00
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	77,750,000.00	29,014,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	77,750,000.00	29,014,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	77,750,000.00	29,014,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	77,750,000.00	29,014,000.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-77,750,000.00	-29,014,000.00
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	0.00	0.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	210,736,397.50	6,600,713.28	56,686,326.95	274,023,437.73
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	210,736,397.50	6,600,713.28	56,686,326.95	274,023,437.73
9	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	-121,154,690.59	-121,154,690.59
10	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	210,736,397.50	6,600,713.28	-64,468,363.64	152,868,747.14
11	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	210,736,397.50	6,600,713.28	-64,468,363.64	152,868,747.14
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	210,736,397.50	6,600,713.28	-64,468,363.64	152,868,747.14
19	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	19,886,208.44	19,886,208.44
20	2023 оны 6-р сарын 30-наарх үлдэгдэл	210,736,397.50	6,600,713.28	-44,582,155.20	172,754,955.58

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	Гүйцэтгэл зөрүү	Хувь
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,307,062,100.00	1,251,658,767.89	55,403,332.11	95.76
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,307,062,100.00	1,251,658,767.89	55,403,332.11	95.76
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,264,191,200.00	1,208,789,107.89	55,402,092.11	95.62
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,000,258,700.00	972,912,786.39	27,345,913.61	97.27
210101	Үндсэн цалин	614,657,100.00	573,650,311.73	41,006,788.27	93.33
210102	Нэмэгдэл	295,668,000.00	285,061,333.21	10,606,666.79	96.41
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	43,608,600.00	32,219,109.00	11,389,491.00	73.88
210104	Урамшуулал	46,325,000.00	81,982,032.45	-35,657,032.45	176.97
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	128,732,400.00	123,718,409.50	5,013,990.50	96.11
210201	Тэтгэврийн даатгал	87,921,900.00	84,550,501.49	3,371,398.51	96.17
210202	Тэтгэмжийн даатгал	10,202,700.00	9,877,827.22	324,872.78	96.82
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	8,162,100.00	7,904,661.90	257,438.10	96.85
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,040,500.00	1,944,124.54	96,375.46	95.28
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	20,405,200.00	19,441,294.35	963,905.65	95.28

2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	10,934,000.00	10,218,041.00	715,959.00	93.45
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,650,000.00	958,435.00	691,565.00	58.09
210302	Түлш, халаалт	8,874,000.00	8,873,086.00	914.00	99.99
210303	Цэвэр, бохир ус	410,000.00	386,520.00	23,480.00	94.27
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	25,688,600.00	25,528,841.00	159,759.00	99.38
210401	Бичиг хэрэг	6,999,800.00	6,999,100.00	700.00	99.99
210402	Тээвэр, шатахуун	13,900,000.00	13,890,950.00	9,050.00	99.93
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,408,800.00	1,266,410.00	142,390.00	89.89
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	425,000.00	425,000.00	0.00	100.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,955,000.00	2,947,381.00	7,619.00	99.74
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	55,096,500.00	54,879,439.00	217,061.00	99.61
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	15,196,500.00	15,190,000.00	6,500.00	99.96
210602	Тавилга	8,500,000.00	8,290,000.00	210,000.00	97.53
210604	Урсгал засвар	31,400,000.00	31,399,439.00	561.00	100.00
2107	Томилолт, зочны зардал	10,071,000.00	10,045,800.00	25,200.00	99.75
210702	Дотоод албан томилолт	10,071,000.00	10,045,800.00	25,200.00	99.75
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	33,410,000.00	11,485,791.00	21,924,209.00	34.38
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	32,000,000.00	10,482,400.00	21,517,600.00	32.76
210803	Даатгалын үйлчилгээ	300,000.00	297,675.00	2,325.00	99.23
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	500,000.00	173,516.00	326,484.00	34.70
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	100,000.00	33,000.00	67,000.00	33.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	450,000.00	450,000.00	0.00	100.00
210807	Газрын төлбөр	60,000.00	49,200.00	10,800.00	82.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	42,870,900.00	42,869,660.00	1,240.00	100.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	42,870,900.00	42,869,660.00	1,240.00	100.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	20,070,900.00	20,070,900.00	0.00	100.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	22,800,000.00	22,798,760.00	1,240.00	99.99
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,307,062,100.00	1,251,658,767.89	55,403,332.11	95.76
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,020,501,100.00	1,251,658,767.89	231,157,667.89	122.65

320001	Орон нутгийн төсвөөс	1,020,501,100.00	1,251,658,767.89	-	231,157,667.89	122.65
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	286,561,000.00	0.00	286,561,000.00	0.00	0.00
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	286,561,000.00	0.00	286,561,000.00	0.00	0.00
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.00	1.00	0.00	100.00	100.00
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00	0.00	100.00	100.00
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	49.00	49.00	0.00	100.00	100.00
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00	0.00	100.00	100.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	45.00	45.00	0.00	100.00	100.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	3.00	3.00	0.00	100.00	100.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	22,230,000.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	22,230,000.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	22,230,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,945,000.00
210402	Тээвэр шатахуун	1,945,000.00
2105	Норматив зардал	9,785,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	9,785,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	5,000,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	5,000,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,500,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,500,000.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	22,230,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	22,230,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	22,230,000.00

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 36,300.0 мянган төгрөгийн алдаа¹ илэрснээс аудитын явцад 36,300.0 мянган төгрөгийн 1 алдааг залрууллаа.

Залруулсан алдаа:

- ✓ Тавилга эд хогшил дансанд 36,300.0 мянган төгрөгийн үнэ бүхий био нойлыг буруу ангилан бүртгэсэн нь УСНББОУС 1, 17 болон аудитын тохиолдсон байх, иж бүрэн байх, үнэлгээ ба хуваарилалт, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгаа тул санхүүгийн байдлын тайлан (СТ-31)-д залруулга хийлгэлээ.

Мөн аудитаар нийт 99,423.4 мянган төгрөгийн зөрчил² илэрснээс, 3,619.2 мянган төгрөгийн төлбөрийн акт тогтоож, 95,804.2 мянган төгрөгийн зөрчил арилгуулах 3 албан шаардлага хүргүүллээ.

Аудитаар залруулагдаагүй 6 зөрчилтэй асуудлын материаллаг алдаа зөрчил нь 4,456.4 мянган төгрөг бөгөөд тогтоосон материаллаг байдлын дүн 13,070.6 мянган төгрөгөөс бага байгаа тул **Өөрчлөлтгүй дүгнэлт** өглөө.

5.1 Төлбөрийн акт

5.1.1 Албан томилолтоор ажилласан хугацаанд албан хаагчдад холбогдох журмын дагуу олгох нөхөн төлбөртэй давхардуулан 584.5 мянган төгрөгийн хоолны хөнгөлөлтийг цалингийн зардлаас олгосон байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-т "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төсөвт төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоов.

5.1.2 Төсвийн зарцуулагдаагүй үлдэгдэл 2,170.0 мянган төгрөгийг төсөвт буцаан төвлөрүүлэхгүйгээр шатахуун талон худалдан авсан байна.

Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.6-д "нөөцлөх шаардлагатай бараа, материалыг үр ашиггүй удаан хадгалах, шаардлагагүйгээр их хэмжээгээр бараа, материал бэлтгэх, нөөцлөх", Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1-д "Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 45.2-д "Төсвийн захирагчийн төсвийн дараах зарцуулагдаагүй үлдэгдлийг төсвийн хэмнэлтэд тооцохгүй бөгөөд тухайн үлдэгдлийг тухайн шатны төсвийн ерөнхий дансанд төвлөрүүлнэ" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төсөвт төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоов.

5.1.3 Тус байгууллагын 2023 оны оны эхний 8 сарын шатахууны зарцуулалтыг автомашины нормоор тооцон жолоочийн тооцоо бодсон хуудсаар тулган шалгахад 864.6 мянган төгрөгийн шатахууныг тогтоосон норм нормативаас хэтрүүлэн зарцуулсан байна.

Энэ нь Зам тээврийн хөгжлийн сайдын 2019 оны 390 дүгээр тушаалаар баталсан "Автомашины 100 км гүйлтэд зарцуулах шатахуун зарцуулалтын жишиг норм", Сангийн сайдын 2017 оны 347 дугаар тушаалын 4-т Жолоочийн тооцооны хуудас НХМаягт ТМ-4 "Тухайн байгууллагын хөнгөн тэрэг нь ямар албан тушаалтны хэрэгцээнд үйлчилсэн талаарх гүйцэтгэлийг гаргахдаа жолоочийн тооцооны хуудсыг хэрэглэнэ. Хөнгөн тэрэг хэрэглэсэн албан тушаалтан хэдэн км явснаа хянаад гарын үсэг зурна. Тооцоог нягтлан

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

бодогч хийж, нийт дүнгээр түлш, шатахууны хэмнэлт, хэтрэлтийг гаргана” гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төсөвт төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоов.

5.2 Албан шаардлага

5.2.1 Төсөвт зохицуулалт хийлгүйгээр урсгал засварын зардлаас 837.2 мянган төгрөгийг шатахуунд зарцуулсан байна.

Энэ Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-д "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", Сангийн сайдын 190 дүгээр тушаалын 210604 "Байгууллага өөрийн үндсэн хөрөнгөнд бүртгэлтэй барилга, байгууламж, тээврийн хэрэгсэлд урсгал шинжтэй засвар хийх зориулалтаар бэлтгэсэн материал, сэлбэг, засвар үйлчилгээний ажлын хөлс" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг арилгуулах, таслан зогсоох албан шаардлага хүргүүллээ.

5.2.2 Үндсэн хөрөнгийн дансанд элэгдлээрээ анхны өртгөө бүрэн нөхсөн 44 нэр төрлийн 80 ширхэг 94,966.9 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмж, тавилга эд хогшил бүртгэлтэй байгаа бөгөөд тус хөрөнгийг актлах, дахин үнэлэх зэрэг холбогдох арга хэмжээг авч ажиллаагүй байна.

Энэ нь ТӨБЗГ-ын 2019 оны 271 дүгээр тогтоолоор баталсан "Төрийн болон орон нутгийн өмчид эд хөрөнгө олж авах, бүртгэх, данснаас хасах, шилжүүлэх журам"-ын 7 дугаар зүйлийн 7.1 дэх заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг арилгуулах, таслан зогсоох албан шаардлага хүргүүллээ.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй		Т	Д
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
БОАЖГ	1	36,300.0	-	-	1	36,300.0	1	36,300.0	-	-	-	У

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
БОАЖГ	5	99,423.4	3	3,619.2	2	95,804.2	-	-				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс							
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил										
БОАЖГ	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил										
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-